

24-03-2021

**Pensioenfonds
Houtverwerkende Industrie
en Jachtbouw**

MVB-beleid

Over dit document

Volgens de definities vanuit Europese wetgeving classificeert de pensioenregeling van PHJ niet als een duurzaam product. Dit neemt niet weg dat PHJ bij het beleggen rekening houdt met milieu, sociale en governance-overwegingen. Dit document beschrijft het MVB-beleid van Pensioenfonds Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw (hierna: PHJ of het pensioenfonds).

PHJ ziet het ontwikkelen van het MVB-beleid als een iteratief proces, waarvan het uiteindelijke eindpunt nog niet is bereikt. Daarom is dit een levend document, dat gedurende dit proces aangepast zal worden. Het pensioenfonds wil het beleid en de doelstelling gedurende het proces waar nodig aan scherpen om zo te komen tot een volledig MVB-beleid. Gelijktijdig ontwikkelt ook de aanbiedersmarkt zich en komen er naar verwachting steeds meer en betere producten (van vermogensbeheerders) en tools (van dataproviders) waarmee het beleid van het fonds verder kan worden vormgegeven.

Voorliggend MVB-beleid van PHJ is gebaseerd op de resultaten van een onderzoek onder bestuursleden en een deelnemersonderzoek. In een volgend deelnemersonderzoek wil het bestuur dit MVB-beleid toetsen bij de deelnemers.

In dit document wordt beschreven:

- De visie en de doelstelling van het MVB-beleid van PHJ (hoofdstuk 1).
- Welke uitgangspunten hierbij belangrijk zijn voor PHJ (hoofdstuk 2).
- Hoe PHJ uitvoering wil geven aan het beleid (hoofdstuk 3).
- Hoe PHJ verantwoording aflegt over het beleid (hoofdstuk 4).
- Hoe PHJ verder gaat met dit MVB-beleid (hoofdstuk 5 en 6).

1. Definitie, visie, investment belief en doelstelling van maatschappelijk verantwoord beleggen

In dit hoofdstuk wordt eerst de definitie en visie van PHJ voor maatschappelijk verantwoord beleggen geformuleerd. Vervolgens wordt het investment belief van PHJ op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen toegelicht en de doelstelling geformuleerd.

Definitie

Maatschappelijk verantwoord beleggen is een beleggingsbenadering die nadrukkelijk rekening houdt met milieu, sociale en governance-overwegingen.

Visie

Voor een pensioenfonds is het beleggingsbeleid, naast de andere financiële sturingsmiddelen, voor het verschaffen van een goed en betaalbaar pensioen van cruciaal belang. De visie van PHJ is dat maatschappelijk verantwoord beleggen bijdraagt aan haar lange termijn doelstelling en onderdeel is van haar fiduciaire taak.

Het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen is tevens vastgelegd in de investment beliefs. Het pensioenfonds kent het volgende investment belief over MVB:

We geloven dat maatschappelijk verantwoord beleggen tot een beter rendements-risico profiel leidt.

Toelichting:

Wij geloven dat beleggen in bedrijven en landen die in de bedrijfs- en beleidsvoering rekening houden met ESG-maatstaven, op de lange termijn betere resultaten kunnen behalen dan bedrijven

en landen die dat niet doen. Dit leidt tot een beperking van onbeloonde beleggingsrisico's. ESG wordt altijd in samenhang met (verwacht) rendement, risico en kosten bekeken.

Doelstelling

Het MVB-doel van PHJ is tweeledig:

1. Portefeuilledoelstelling: met maatschappelijk verantwoord beleggen wil het pensioenfonds rekening houden met MVB-maatstaven in de daadwerkelijke allocatie naar beleggingscategorieën, ondernemingen en landen. Het fonds heeft hiermee ten doel dat de portefeuille op de langere termijn een betere rendements-ricoverhouding kent dan een portefeuille waarbij geen rekening wordt gehouden met ESG¹-factoren.
2. Invloedsdoelstelling: anderzijds wil PHJ invloed uitoefenen op de bedrijven waarin het belegt. Ook hier geldt dat de focus zal liggen op het beter voldoen aan de S(ocial)-criteria. De instrumenten die hierbij worden ingezet zijn stemmen (voting) en het aangaan van gesprekken met het bedrijf/land over wat voor PHJ belangrijk is (engagement).

2. Uitgangspunten

Algemeen

PHJ vindt maatschappelijk verantwoord beleggen belangrijk en is zich bewust van de invloed die zij als belegger kan uitoefenen en wil daar haar (fiduciaire) verantwoordelijkheid voor nemen.

PHJ ziet maatschappelijk verantwoord beleggen als een integraal onderdeel van het beleggingsproces. PHJ heeft in haar investment belief vastgelegd dat zij gelooft dat maatschappelijk verantwoord beleggen tot een betere rendements-ricoverhouding leidt. Dit betekent dat PHJ er naar streeft alle uitgangspunten van dit beleid mee te nemen in elke stap van de beleggingscyclus, in elke investeringsbeslissing.

ESG wordt altijd in samenhang met (verwacht) rendement, risico en kosten bekeken.

Door ernaar te streven deze elementen te betrekken in de keuzes voor beleggingen worden neerwaartse risico's, waaronder financiële en reputatie risico's, gereduceerd. Naast eventuele ESG-risico's ziet het bestuur van PHJ ook kansen bij het ESG-beleggen. Deze kunnen op langere termijn de potentie hebben om vanwege hun focus juist bovengemiddeld te presteren.

Het pensioenfonds wil met haar beleggingsbeleid zowel onverantwoord gedrag uitsluiten, gedrag verder verbeteren, als ook positief gedrag stimuleren (uitsluiten van overheden en ondernemingen, actief aandeelhouderschap met behulp van stemmen en 'engagement', beleggen met impact).

De doelstelling van PHJ is om een verantwoord beleid te voeren, waarin ook de deelnemers zich kunnen herkennen. Het fonds wil transparant zijn over het gevoerde beleid, en over de effecten van dit beleid (voor zover direct zichtbaar).

Kosten

Het pensioenfonds heeft aandacht voor mogelijk hogere kosten. Verantwoord beleggen mag leiden tot iets hogere kosten (enkele basispunten), maar mag geen negatieve impact hebben op het lange termijn rendements- risicoprofiel van de portefeuille. Eventuele extra kosten dienen uitlegbaar te zijn. Deze verschillende aspecten weegt het pensioenfonds in haar besluitvorming af.

---

¹ "ESG" staat voor Environmental (Milieu), Social (Sociaal) en Governance (Goed bestuur).

Thema's

Binnen het ESG-raamwerk zijn alle drie de factoren belangrijk met een (lichte) voorkeur voor S(ocial). Het bestuur heeft de MVB-thema's Mensrechten/arbeidsnormen en Klimaat als de twee meest belangrijke thema's gedefinieerd. Daarnaast heeft het bestuur aandacht voor het thema goed onderwijs.

PHJ onderschrijft de UN Global Compact Principles en verwacht van bedrijven waarin zij belegt dat zij deze principes ook respecteren. Ondernemingen die deze principes ernstig en structureel schenden passen niet bij de uitgangspunten van PHJ.

Regelgeving

Op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen heeft PHJ te maken met verschillende wetten en richtlijnen. De twee meest recent ingevoerde wetten en richtlijnen naast de bestaande en geïmplementeerde Sanctiewetgeving, Wet Marktmisbruik en Code Pensioenfondsen, zijn IORP II en SRD II:

- IORP II vereist dat pensioenfondsen zijn deelnemers informeert over het MVB-beleid en dat in kaart wordt gebracht wat bestaande en opkomende maatschappelijke risico's zijn.
- De SRD II richtlijn vereist dat pensioenfondsen een betrokkenheidsbeleid (stemmen en engagement) opstellen en verantwoording over de uitvoering hiervan afleggen.

Verder is er (EU) wetgeving in ontwikkeling welke de komende jaren voor PHJ relevant kunnen zijn, zoals de EU informatievervalsingsverordening, de EU taxonomie, koolstofarme benchmarks en een Europese norm voor groene obligaties.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Vanaf 10 maart 2021 zijn de eerste vereisten van de Europese Verordening betreffende informatievervalsing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) in werking getreden. De level 2 wetgeving zal naar verwachting ingaan op 1 januari 2022. SPV verklaart vanuit deze wetgeving het volgende:

“PHJ houdt in de investeringsbeslissingen geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatievervalsingsverordening en de nog te verschijnen secundaire wetgeving.

Omdat de secundaire wetgeving nog niet definitief is, kan PHJ niet beoordelen of dat het Pensioenfonds hieraan voldoet. Bovendien biedt de wetgeving kleinere entiteiten met minder dan 500 werknemers de mogelijkheid om op een minder uitgebreid niveau te rapporteren over de duurzaamheidsfactoren die het Pensioenfonds meeweegt. Het Pensioenfonds maakt gebruik van deze mogelijkheid, om hoge kosten van extra rapportages te voorkomen.

PHJ classificeert de pensioenregeling als een regeling die geen ecologische of sociale kenmerken promoot, omdat het duurzaamheidsaspect geen primaire doelstelling is van het fonds. Voor PHJ staat kwaliteit en kostenefficiënte uitvoering van het aan deelnemers toegezegde pensioen voorop”

Beide verklaringen zal het pensioenfonds evalueren zodra de secundaire wetgeving definitief is.

Ondanks dat de pensioenregeling van PHJ vooralsnog volgens de definities vanuit Europese wetgeving niet classificeert als een duurzaam product heeft PHJ de ambitie om algemene ESG-factoren in alle stappen van de beleggingscyclus te integreren en in de beleggingsportefeuille.

ESG-risico's zijn onderdeel van het risicomanagementframework van het pensioenfonds. Deze risico's kunnen effect hebben op het rendement van de beleggingsportefeuille. Jaarlijks worden deze risico's beoordeeld.

3. Uitvoering

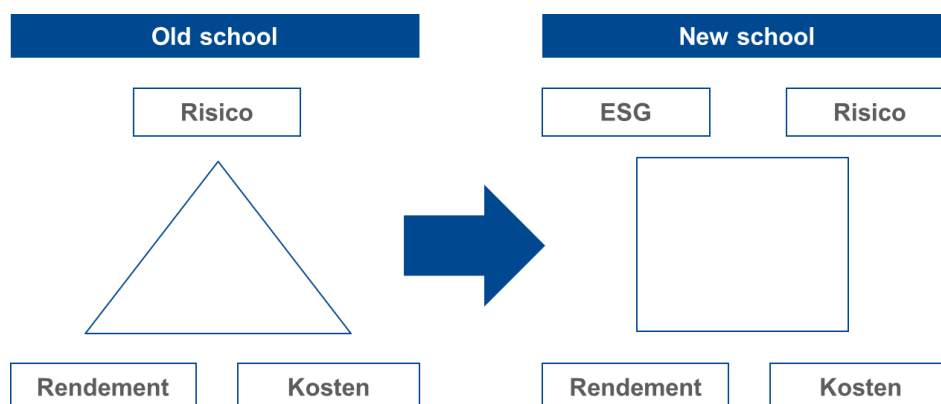
Het pensioenfonds maakt in de uitvoering van het MVB-beleid gebruik van oplossingen die zich hebben bewezen en toegankelijk zijn via vermogensbeheerders. PHJ zet hierbij de volgende instrumenten in.

ESG-integratie

Volgens de definities vanuit Europese wetgeving houdt PHJ in investeringsbeslissingen geen rekening met *de belangrijkste ongunstige effecten*. Algemene ESG-principes zijn door PHJ wel geïntegreerd in de beleggingscyclus.

Beleggingscyclus

ESG-principes vormen het uitgangspunt voor de beleggingscyclus. Bij besluitvorming over het beleggingsbeleid wordt de impact van de keuze op het MVB-beleid meegenomen. Waar dit mogelijk is wordt de ESG-impact gekwantificeerd, anders volstaat een kwalitatieve of beschrijvende vorm. ESG wordt toegevoegd aan de driehoek rendement-risico-kosten als onderdeel van de besluitvorming.

Door de ESG-impact in de besluitvorming te betrekken wordt het MVB-beleid geïntegreerd in de bestuurlijke cyclus. Dit geldt voor elke stap in het beleggingsproces.

Door de ESG-impact in elk besluit mee te nemen, wordt inzichtelijk gemaakt of het besluit bijdraagt aan de MVB-doelstellingen van PHJ.

Beleggingsportefeuille

PHJ gelooft dat bedrijven die in de bedrijfsvoering rekening houden met ESG-maatstaven op de lange termijn betere resultaten kunnen behalen dan bedrijven die dat niet doen. ESG-integratie wordt in de beleggingsportefeuille toegepast door te beleggen in ondernemingen die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en zich richten op de lange termijn.

De ESG-integratie kan verschillen per beleggingscategorie, afhankelijk van de mogelijkheden en het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen per categorie. Het kunnen toepassen van een ESG-component binnen de verschillende beleggingscategorieën wordt beoordeeld en onderbouwd in de investment case, waarbij de voorkeur uitgaat naar het hanteren van een ESG-benchmark. PHJ heeft hierbij aandacht voor de beschikbaarheid van ESG-beleggingsoplossingen en -benchmarks.

Verder zal PHJ onderzoeken hoe specifieke MVB-doelstellingen per beleggingscategorie opgenomen kunnen worden in de investment cases.

Omdat PHJ (een deel van) de vermogensbeheeractiviteiten heeft uitbesteed, zal PHJ ook richting de fiduciair beheerder en de vermogensbeheerders haar MVB-doelstellingen kenbaar maken, zodat deze in de uitbestede werkzaamheden betrokken kunnen worden.

Bij de selectie en monitoring van deze beleggingsfondsen worden ESG-criteria expliciet meegenomen. Daarnaast wordt ook het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen van de aanbieder van de beleggingsfondsen meegewogen.

De fiduciair beheerder rapporteert ESG-scores van de geselecteerde vermogensbeheerders en de verschillende beleggingsstrategieën waar het pensioenfonds gebruik van maakt. Daarbij rapporteren de operationeel vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen waarin wordt geparticipeerd over het door hun gevoerde MVB-beleid. De fiduciair beheerder monitort deze rapportages en gebruikt deze voor haar ESG-scores.

Principles for Responsible Investment

Bij de selectie van vermogensbeheerders kiest het fonds alleen managers die de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties hebben ondertekend. Daarmee geeft het pensioenfonds uitdrukking aan het belang dat wordt gehecht aan maatschappelijk verantwoord beleggen. Per eind december 2019 hadden, c.q. hebben, alle geselecteerde vermogensbeheerders, inclusief de fiduciair manager, de PRI ondertekend.

PHJ zal nader onderzoeken of het zelf de PRI wenst te ondertekenen. De meningen binnen het bestuur zijn hierover (nog) verdeeld.

Uitsluitingsbeleid

PHJ wil niet beleggen in ondernemingen en landen waarvan producten of kernactiviteiten in strijd zijn met internationale verdragen of de principes van PHJ. PHJ hanteert daartoe een uitsluitingslijst.

Uitsluitingsbeleid ondernemingen

Conform de wettelijke eisen belegt PHJ niet in ondernemingen die 'controversiële wapens' (zoals clustermunitie), of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren. *Hiertoe volgt PHJ de door de AFM opgestelde uitsluitingslijst. / Hiertoe is een lijst vastgesteld van bedrijven die om die reden door het pensioenfonds worden uitgesloten.*

Bovendien worden ondernemingen uitgesloten die zich schuldig maken aan ernstige en structurele schendingen van de UN Global Compact Principles. PHJ heeft hier voor gekozen omdat het de UN Global Compact Principles onderschrijft. Ondernemingen die deze principes ernstig en structureel schenden passen niet bij de uitgangspunten van PHJ. Verder is het afschaffen van kinderarbeid, wat het bestuur een belangrijk onderwerp vindt, één van de 10 principes van de UN Global Compact.

Ook belegt PHJ niet in ondernemingen die betrokken zijn bij nucleaire wapens. Hierbij geldt als norm dat minimaal 5% van de omzet uit nucleaire wapens dient te komen voordat het bedrijf wordt uitgesloten.

Uitsluitingsbeleid landen

De basis voor het uitsluitingsbeleid voor landen zijn de internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend, of waaraan Nederland middels het EU- en VN lidmaatschap aan gebonden is. Als er sancties gelden voor een bepaald land, belegt PHJ niet in staatsobligaties van dat land of in bedrijven die hun hoofdvestiging in dat land hebben.

Daarnaast belegt PHJ niet in landen die vallen onder het wapenembargo van de Verenigde Naties. Dit embargo betreft een handhavingsmaatregel om ernstige schending van mensenrechten of internationaal recht te veroordelen.

Reikwijdte

Het uitsluitingsbeleid wordt toegepast op staatsobligaties, bedrijfsobligaties en aandelen.

Uitvoering

PHJ heeft de fiduciair manager gevraagd bovengenoemde uitsluitingen expliciet toe te passen op de discretionair beheerde mandaten. Hierbij geldt zero tolerance: geen enkele belegging in genoemde onderwerpen is toegestaan.

Omdat PHJ grotendeels in beleggingsfondsen belegt (in plaats van in discretionaire mandaten) is het fonds voor haar MVB-beleid afhankelijk van de fondsen waar het in belegt en kan het niet zelf aangeven welke individuele ondernemingen PHJ went uit te sluiten. Bij fondsbeleggingen tolereert PHJ daarom een gecombineerd exposure naar uitgesloten bedrijven van maximaal 0,5% per beleggingsfonds.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen wordt het uitsluitingsbeleid van het beleggingsfonds expliciet meegenomen als één van de selectiecriteria.

PHJ heeft de fiduciair manager gevraagd de uitsluitingslijst te monitoren bij de fondsbeleggingen. De fiduciair manager rapporteert jaarlijks over eventuele exposures naar uitgesloten bedrijven binnen de beleggingsfondsen getoetst op basis van data van Sustainalytics². Bij eventuele overschrijding van de 0,5% limiet wordt besproken of maatregelen nodig zijn.

Verantwoording en transparantie

De uitsluitingslijst wordt opgesteld op basis van informatie van *de fiduciair manager/ MSCI / Sustainalytics*. PHJ publiceert deze lijst op haar website.

Stembeleid

Het stemrecht is een van de belangrijkste rechten van een aandeelhouder. Een hoge opkomst op aandeelhoudersvergaderingen zorgt voor stabiele besluitvorming, breed gedragen besluiten en het voorkomt dat kleine groepen aandeelhouders de vergadering naar hun hand zetten. Het actief uitoefenen van het stemrecht draagt bij aan het creëren van aandeelhouderswaarde en past bij een verantwoord beleggingsbeleid.

PHJ is van mening dat stemmen op aandeelhoudersvergaderingen bijdraagt aan het rendementsrisicoprofiel van de bedrijven en ziet het uitoefenen van haar stemrecht als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Reikwijdte

Het stembeleid wordt toegepast op de beleggingscategorie aandelen.

Uitvoering

PHJ heeft door het beleggen in beleggingsfondsen beperkte mogelijkheden om een eigen stembeleid te voeren en volgt uit praktische overwegingen het stembeleid van de vermogensbeheerder. PHJ gelooft ook dat de impact groter is als de krachten worden gebundeld.

---

² Het pensioenfonds is zich hierbij er van bewust dat dit tot andere resultaten kan leiden indien de beleggingsfondsen zelf een andere provider gebruiken, omdat providers verschillende criteria hanteren.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen wordt het stembeleid van het beleggingsfonds expliciet meegenomen als één van de selectiecriteria.

Verantwoording en transparantie

Conform wettelijke vereisten brengt PHJ tenminste eenmaal per jaar op hun website verslag uit of en hoe zij als aandeelhouders hebben gestemd op algemene vergaderingen. Omdat PHJ in beleggingsfondsen belegt, kan dit een verwijzing zijn naar de websites van de vermogensbeheerders.

Engagement

PHJ wil door middel van het aangaan van de dialoog (engagement) positieve verandering bewerkstelligen bij de bedrijven waarin het belegt en ondernemingen stimuleren om maatregelen te nemen om schendingen in de toekomst te voorkomen. PHJ vindt het belangrijk om de dialoog aan te gaan om de kans op positieve verandering te benutten.

Reikwijdte

Het engagementbeleid wordt toegepast op de beleggingscategorie aandelen en bedrijfsobligaties.

Uitvoering

PHJ heeft door het beleggen in beleggingsfondsen beperkte mogelijkheden om een eigen engagementbeleid te voeren en volgt uit praktische overwegingen het engagementbeleid van de vermogensbeheerder. PHJ gelooft ook dat de impact groter is als de krachten worden gebundeld.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen wordt het engagementbeleid van het beleggingsfonds expliciet meegenomen als één van de selectiecriteria.

Verantwoording en transparantie

PHJ legt jaarlijks verantwoording af over de engagementtrajecten die zijn gevoerd. Voor zover dat geen afbreuk doet aan de effectiviteit van (lopende) engagementtrajecten wordt er gerapporteerd over de voortgang en resultaten van engagementtrajecten.

4. Monitoring en verantwoording

PHJ legt verantwoording af over het MVB-beleid op de twee beleidsdoelstellingen. PHJ legt vast wat de acties en de resultaten zijn voor zowel de portefeuilledoelstelling als de invloedsdoelstelling:

1. Portefuilledoelstelling: PHJ vindt het belangrijk om het effect van de wijzigingen door het MVB-beleid inzichtelijk en meetbaar te maken. Hierbij wordt mede gebruik gemaakt van de ESG-score van bedrijven en landen. PHJ zal de portefeuille periodiek (laten) scoren op ESG-criteria om inzicht te houden in de effectiviteit van het MVB-beleid. Door kwantificering is het mogelijk de gewenste doorlopende verbetering van het beleid en het inzicht van de effectiviteit van het beleid te monitoren.
2. Invloedsdoelstelling: PHJ zal periodiek inzichtelijk maken welke invloed zij heeft uitgeoefend om verbeteringen te bewerkstelligen op het gebied van MVB.

PHJ rapporteert hierover in haar jaarverslag en op de website.

5. Evaluatie beleid

Het MVB-beleid wordt minimaal iedere 3 jaar geëvalueerd in de beleggingsadviescommissie. Deze evaluatie wordt besproken in het bestuur en indien de evaluatie hier aanleiding toe geeft, wordt het beleid en de invulling van het beleid in de portefeuille aangepast.

De laatste evaluatie van het MVB-beleid heeft in 2020 plaats gevonden door het bestuur.

6. Afsluitend

Zoals opgemerkt is dit document over het MVB-beleid een levend document. Het pensioenfonds heeft de hoofdlijnen van het MVB-beleid in dit document opgenomen en zal dit verder finetunen om te komen tot een definitief, weloverwogen MVB-beleid. Dit document zal gedurende dit proces, waar nodig, worden aangescherpt.